

METODISKIE NORĀDĪJUMI
kursa darba izstrādāšanai un aizstāvēšanai
bakalaura studiju programmas
Vadības zinības
apakšprogrammā *Mārketings*

1. VISPĀRĪGIE NORĀDĪJUMI

1.1. Kursa darbs ir studenta apgūto zināšanu nostiprināšanas un kontroles forma, kurā tiek apgūtas pētnieciskā darba iemaņas. Kursa darbs ir rakstveidā noformēts patstāvīgs pētījums; tam ir jāatbilst zinātniska rakstura darba pamatprasībām.

Kursa darba *mērķis* ir padziļināt un nostiprināt studenta teorētiskās zināšanas, sekmēt praktiskās iemaņas, saistot tās ar konkrētām ekonomiskām problēmām un mārketinga pasākumiem uzņēmumos.

Kursa darba *uzdevumi*:

- izkopt prasmi lietot zināšanas konkrēta priekšmeta un objekta pētīšanā;
- pareizā literārā valodā formulēt zinātnisko domu;
- pievērst studenta uzmanību savu darba rezultātu sabiedriskajai nozīmei;
- mācīties patstāvīgi vākt, sistematizēt un analizēt informāciju par attiecīgo problēmu;
- mācīties radoši izstrādāt secinājumus par veikto pētījumu;
- izstrādāt teorētiskus vispārinājumus un praktiski pamatotus priekšlikumus;
- mācīties uzstāties vērtēšanas komisijas priekšā, aizstāvēt savu viedokli, pareizi atbildēt uz jautājumiem;
- nostiprināt prasmi darbā ar informācijas avotiem un literatūru.

1.2. Kursa darbu parasti izstrādā viens students; dažreiz studentu grupa. (Pētnieku grupu ieteicams veidot tajos gadījumos, ja uzņēmumā pētāmo darbu apjoms ir tik liels, ka to viena persona kvalitatīvi nevar veikt.)

Kursa darbam jāatbilst šādām *prasībām*:

- jābūt kāda konkrēta uzņēmuma aktuālu problēmu patstāvīgam pētījumam;
- jāsaturs pētījuma gaitas un rezultātu precīzs, skaidrs un loģisks izklāsts, kā arī no

- pētījuma rezultātiem izrietoši autora secinājumi un priekšlikumi;
- jānodrošina jaunāko zinātnisko pētījumu un publikāciju vērtējums, kuras izmantotas darba uzrakstīšanā;
  - jābūt noformētam atbilstoši šajos metodiskajos norādījumos izteiktajām prasībām;
  - jālieto vienota terminoloģija un saīsinājumi;
  - ir jānodrošina secīgs problēmas risinājums atbilstoši izvirzītajam mērķim un uzdevumiem;
  - pārejai no viena jautājuma uz citu jābūt savstarpēji saistītai, ievērojot pēctecības un loģiskuma principus.

Studentu zinātniskās pētniecības darbus, publikācijas, kas atbilst šīm prasībām, var ieskaitīt kā kursa darbus pēc to publiskas prezentēšanas.

2. KURSA DARBA IZSTRĀDĀŠANAS GALVENIE POSMI

- 2.1.** Kursa darba izstrādāšanas gaita sastāv no posmiem: 1) temata izvēle, 2) darba plāna sastādīšana, 3) informācijas un datu vākšana saskaņā ar sagatavoto plānu, 4) iegūto materiālu izpēte un sistematizācija atbilstoši izvēlētajam temata pamatjautājumiem, 5) darba izstrādāšana, noformēšana un aizstāvēšana.
- 2.2.** Kursa darbs sastāv no titullapas, satura rādītāja, ievada, darba temata iztirzājuma sadalījumā pa nodaļām un apakšnodaļām, secinājumiem un priekšlikumiem, saīsinājumu un nosacīto apzīmējumu saraksta (ja tas ir nepieciešams), izmantotās literatūras un avotu saraksta, pielikuma (ja nepieciešams darbu papildināt un pamatot ar plašu datu klāstu vai citu informāciju, kura izmantota secinājumu un priekšlikumu izstrādāšanai).

Kursa darba **apjomam** ir jābūt tādā, lai būtu izskatīts izvēlētais darba temats, sasniegts izvirzītais darba mērķis un izstrādāti konkrēti priekšlikumi. Kursa darba ieteicamais apjoms ir 20-25 lpp. datorsalikumā.

Rekomendējamā kursa darba struktūra ir sekojoša (procentos no kopējā darba apjoma):

- ievads - līdz 10 %
- darba nodaļas, apakšnodaļas 75-80 %
- secinājumi un priekšlikumi ap 12 %

2.2.1. Titullapa ir darba sastāvdaļa. Titullapu noformē saskaņā ar prasībām; tā satur mācību iestādes, fakultātes, nodaļas un darba temata nosaukumu, ziņas, kas raksturo darba autoru un zinātnisko vadītāju (*sk.* titullapas paraugus *1. pielikumā*). Titullapā

neraksta lapaspuses numuru.

2.2.2. Satura rādītājā uzrāda visas darba sastāvdaļas. Darba sastāvdaļu nosaukumiem satura rādītājā precīzi jāatbilst to nosaukumiem darbā (sk. satura rādītāja paraugu [2. pielikumā](#)).

2.2.3. Ievads ir ļoti svarīga kursa darba daļa. Tajā obligāti jāietver šādi jautājumi:

- temata aktualitātes pamatojums;
- pētījuma objekts un priekšmets;
- darba mērķa formulējums;
- darba mērķa sasniegšanai veicamo uzdevumu formulējums;
- pētīšanas metožu un paņēmienu raksturojums;
- pētījuma perioda pamatojums;
- svarīgāko un maz zināmo literatūras un datu avotu uzskaitījums;
- pētījuma temata norobežojums (ja nav iespējams darbā izskatīt visus tematā ietilpstošos jautājumus).

Temata aktualitāte jāpamato ar ekonomiskās zinātnes teorijas atzinumiem, ekonomisko likumu darbības īpatnībām pētāmajā objektā, ārvalstu pieredzi, faktiskās situācijas vispārēju raksturojumu pētāmajā objektā, kas iegūta iepriekšējās iepazīšanās rezultātā. Ja ekonomiskajā literatūrā nepietiekami atspoguļota pētāmā problēma, tad var norādīt, kādi jautājumi nav atrisināti un kādus no tiem pētījis autors. Temata aktualitāte jāpierāda arī konkrētajā pētījuma objektā (uzņēmumā). Šim nolūkam var norādīt uz galvenajām neatrisinātām problēmām un trūkumiem. Temats var būt saistīts ar studenta profesionālo darbību.

Kursa darba pētījuma objekts – objekts uz kuru tiek vērsts pētījums. Pētījuma priekšmets – pētāmā objekta daļa, kura tiek pētīta konkrētā gadījumā.

Pamatojoties uz temata aktualitāti, kursa darba autors nosaka un formulē darba **mērķi**. Darba mērķis ir – domās prognozētais darba rezultāts vai praktiskais rezultāts, kuru iegūst pētījuma gaitā. Mērķi ieteicams formulēt pēc iespējas precīzi un noteikti. Tā formulējumam jābūt īsam, konkrētam un darbā sasniedzamam. Kursa darba mērķim nedrīkst būt aprakstošs raksturs, piemēram, "apskatīt", "raksturot" vai pētīt pētīšanas dēļ; ir jāizvirza sasniedzams rezultāts.

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, nepieciešams noteikt risināmos **uzdevumus**, kuri jāīsteno, lai sasniegtu mērķi. Uzdevumi raksturo pētījuma organizācijas posmus no problēmas teorētiskās analīzes līdz stāvokļa konstatācijai praksē.

Šie uzdevumi atspoguļo darba galveno saturu.

Pētīšanas metodes ir ļoti daudzveidīgas. Autors var izvēlēties tās metodes,

kuras vislabāk atbilst pētāmajam objektam, iegūtās informācijas daudzumam un to lietošanas tehniskajām iespējām. Pētīšanas metodes lielā mērā raksturo arī darba kvalitāti. Šo iemeslu dēļ ievadā norādāmas pētījumā lietotās metodes. Visbiežāk pētījumos lieto statistiskās metodes (grupēšana, salīdzināšana, vidējo un relatīvo lielumu aprēķināšana, dinamikas rādītāju aprēķināšana, indeksu metode u.c.), ekonomiski matemātiskās metodes (korelācijas un regresijas analīze, optimizācijas metodes, tīklveida plānošanas metodes, masu apkalpošanas teorijas metodes, krājumu vadīšanas teorijas metodes, spēļu teorijas metodes u.c.). Ievadā jānorāda kādas datorprogrammas u.c. lietojis autors.

Nepieciešams norādīt un pamatot *pētījuma periodu* un tā izvēli. Pētījuma periodam ir jābūt tādām, lai varētu izdarīt pamatotus secinājumus un izteikt pamatotus priekšlikumus. Pētījuma periodu nepieciešams saskaņot ar kursa darba zinātnisko vadītāju.

Darba ievadā *literatūras un datu avotu uzskaitījumā* nav jānorāda visi darbā izmantotie avoti, bet gan jānorāda, kādas literatūras un datu avotu grupas izmantotas. Piemēram, fundamentāli zinātniski pētījumi, Latvijas Republikas u.c. valstu likumi un valdības lēmumi, vispārējā un speciālā literatūra, valsts statistikas krājumi, periodiskie izdevumi. Jānorāda to organizāciju un uzņēmumu nosaukumi, kuru nepublicētos datus izmantojis autors. Ja autors pats veicis speciālus pētījumus (aptaujas, novērošanas, eksperimentus u.c.), tad jānorāda to raksturs un izpildes laiks.

Pētījuma temata norobežojums nepieciešams tajos gadījumos, ja darba noteiktā apjoma ietvaros nav bijis iespējams aplūkot un pietiekami dziļi izpētīt visus ar izvēlēto tematu saistītos jautājumus.

2.2.4. Darba temata iztirzājums ir kursa darba pamatdaļa, kas ietver sistematizētā veidā sniegtu pētāmās problēmas teorētisku pamatojumu un problēmas stāvokļa sociāli ekonomisko analīzi, tai skaitā autora veiktā pētījuma raksturojumu un iegūto rezultātu analīzi.

Kursa darba pamatdaļa jāsadala nodaļās un apakšnodaļās. Nodaļā izskata kādu noslēgtu temata daļu. Ja nodaļā izskatāma sarežģīta problēma, to sadala apakšnodaļās. Vispārējās prasības: 1) vismaz vienai bakalaura darba nodaļai ir jābūt ar apakšnodaļām, tomēr, jāņem vērā, ka nav ieteicamas ļoti īsas (viena rindkopa, 1/2 lpp.) apakšnodaļas; 2) nodaļai nevar būt tikai viena apakšnodaļa.

Temata iztirzājumā sistematizētā veidā ir jādod pētāmās problēmas teorētisks pamatojums, problēmas vai situācijas raksturojums konkrētā uzņēmumā un autora priekšlikumi situācijas izmaiņai vai problēmas atrisinājumam. Darba nodaļās obligāti ir

jābūt ilustratīviem materiāliem, datiem, aprēķiniem, kurus izvieto tabulās, attēlos, shēmās u.tml.

2.2.5. Secinājumi un priekšlikumi ir darba noslēdzošā daļa. Tos raksta tēžu veidā un tiem jāatspoguļo visas darba nodaļas; tos jānumurē ar arābu cipariem. Secinājumos un priekšlikumos jāraksta autora domas, spriedumi, atziņas; nav pieļaujami citāti, nevar uzrādīt kaut ko jaunu, kas kursa darbā nav pētīts.

Secinājumos autors novērtē pētījumā iegūto rezultātu ekonomisko, zinātnisko, sociālo nozīmi; parāda savu radošo ieguldījumu. Secinājumiem jāizriet no visa darba.

Priekšlikumiem jāizriet no veikto pētījumu analīzes un izdarītiem secinājumiem. Priekšlikumos jānorāda turpmākos teorētiskā un praktiskā darba, kā arī vēlamo pētījumu virzienus, jāiesaka atklāto trūkumu novēršanas paņēmieni t.i. priekšlikumos jānorāda "kam", "kas" un "kā" jāveic turpmāk.

2.2.6. Saīsinājumu un nosacīto apzīmējumu sarakstu sastāda tajos gadījumos, ja saīsinājumu skaits pārsniedz 15. Šo sarakstu sastāda uz atsevišķas lapas, kuru darbā ievieto pirms izmantotās literatūras un avotu saraksta. Pārējos gadījumos, ja saīsinājumu un apzīmējumu skaits ir neliels, tos paskaidro tekstā, pirmo reizi pieminot, vai arī lappuses apakšā zemsvītras atsaucē.

2.2.7. Izmantotās literatūras un avotu saraksts aptver visus literatūras un citus avotus, kas izmantoti darba izstrādāšanā. Literatūras saraksta elementu pieraksti noformējami atbilstoši *Harvard Referencing* stilam.

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā nedrīkst norādīt avotus, uz kuriem nav atsaucē darbā.

2.2.8. Darba **pielikumos** ievieto aizpildītas dokumentu vai pārskatu veidlapas, skaitliskos datus, kas kalpo par pamatu grupējumiem, plašus analītiskus aprēķinus, aizgūtas tabulas, kuras izmantotas darbā izdarītos aprēķinos, instrukcijas, nolikumus, metodiskos norādījumus u.tml. Pielikumi ir darba sastāvdaļa, bet lapaspušu kopapjomā netiek ieskaitīti un tos numurē secīgi ar arābu cipariem.

3. KURSA DARBA NOFORMĒŠANA

3.1. Kursa darbs jāraksta pareizā literārā latviešu valodā. Nav vēlama vietniekvārda “es” un darbības vārda lietošana pirmajā personā. Piemēram, teiciena “es uzskatu”, “pēc manām domām” u.tml. vietā ieteicams lietot formu “pēc autora domām”, "autors uzskata". Darbu jāraksta tā, lai varētu bez grūtībām atšķirt kursa darba autora uzskatus no citu

autoru domām. Satura izklāstam jābūt precīzam, skaidram, loģiskam, īsam un konkrētam.

3.2. Lappuses jānumurē ar arābu cipariem; tie jāraksta lappuses augšējā labajā stūrī bez jebkādam papildu zīmēm. Pirmā lappuse ir titullapa, to nenumurē, bet ieskaita kopējā lappušu skaitā. Otrā lappuse ir satura rādītājs. Tālāk seko darba nodaļas atbilstoši satura rādītājam. Pielikumā pēdējā lapa ir pēdējā numurētā darba lapa.

3.3. Darba noformēšanā jāievēro šādas prasības: teksta formāts - darbam jābūt datorsalikumā uz A4 formāta lapām, kurām apdrukāta viena puse. Burtu lielums ir 12 punkti, fonts – *Times New Roman*, nodaļu virsrakstu burtu lielums – 14 punkti, atstarpe starp rindām – 1,5. Jāievēro atkāpes no lapas malām: 35 mm – no kreisās puses, 20 mm – no labās puses un 30 mm - no augšas un 20 mm no apakšas.

3.4. Katru jaunu domu jā sāk rakstīt jaunā rindkopā.

Katru jaunu nodaļu jā sāk rakstīt jaunā lappusē, apakšnodaļas raksta iepriekšējā izklāsta turpinājumā.

Katrai nodaļai jānorāda kārtas numurs (arābu cipariem) un nosaukums. Apakšnodaļām jānorāda nodaļas numurs, kurā tās ietilpst, un apakšnodaļas kārtas numurs, piemēram, 2.1. nozīmē: otrās nodaļas pirmā apakšnodaļa.

Nodaļu un apakšnodaļu nosaukumiem precīzi jāatbilst to nosaukumiem satura rādītājā.

3.5. Citātu, skaitlisko datu, shēmu, formulu u.c. izmantošana no publicētiem darbiem, kā arī citu autoru slēdzienu un aizgūto domu izmantošana (pārstāstot tos) obligāti norādāma atsaucē. Atsauces var izdarīt divējādi:

1) tekstā apaļās iekavās divu, ar komatu atdalītu skaitļu veidā, piemēram: (5, 37.lpp.) - ar pirmo skaitli apzīmē aizguvuma avota kārtas numuru literatūras sarakstā, bet ar otru – aizguvuma avota lappusi. Ja atsauci izdara uz vairākiem avotiem, atsauces atdala ar semikolu (5, 37.lpp.; 8, 12.lpp.). Ja atsauce attiecas uz vairākām lappusēm, starp tām liek domu zīmi, bet ja lappuses neseko viena otrai – komatu, piemēram: (2, 13. - 25.lpp.; 78, 109.lpp., 246. lpp.).

2) attiecīgās lappuses apakšā, zem svītras norādot autora (autoru) uzvārdu un iniciāļus, darba nosaukumu, izdošanas vietu, izdevniecību, izdošanas gadu, lappusi. Atsauces numurē katrā lappusē atsevišķi, sākot ar 1. Ja vienā lapā ir vairākas atsauces uz vienu un to pašu darbu, tad pirmajā atsaucē dod pilnu bibliogrāfisku aprakstu, bet nākošajā aprobežojas ar vārdu “turpat”, norādot avota lappuses numuru.

Citāti jā raksta pēdējās. Citu autoru domu un slēdzienu pārstāstījumam jābūt objektīvam, tos nedrīkst kropļot. Burtiska izmantoto avotu pārrakstīšana, nedodot atsauci, nav pieļaujama un kvalificējama kā rupjš zinātniskā darba godīguma pārkāpums.

Skaitliskais materiāls, kas dažādu datu, aprēķinu un tabulu veidā aizgūts no uzņēmuma (organizāciju) nepublicētajiem materiāliem un izmantots darbā neizmainītā veidā, arī norādāms atsaucēs, minot datu avotu. Ja darbs satur autora aprēķinus, atsaucē jānorāda aprēķinu izejas datu avots.

- 3.6.** Darba ilustrēšanai izmanto shēmas, diagrammas, grafikus; tos visus sauc par attēliem (sk. 4. *pielikumu*). Attēlus numurē ar arābu cipariem nodaļas ietvaros. Katram attēlam dod nosaukumu, kuru raksta zem tā vienā rindā ar numuru (piemēram, *1.2. att. Latvijas IKP strukturālās pārmaiņas*) - Attēlus jāievieto darbā pēc norādes uz tām tekstā; pie tam, atsaucoties uz attēlu, ir jānorāda tā numurs. Attēli jāizvieto tā, lai tos varētu aplūkot teksta lasīšanas virzienā vai arī pagriežot darbu pa 90° pa labi.
- 3.7.** Uzskatāmības labad darbā izmantoto skaitlisko materiālu jāievieto tabulās. Katrai tabulai jābūt kārtas numuram un virsrakstam. Tabulas numurē nodaļu ietvaros slīprakstā augšējā labajā stūrī virs tabulas. Piemēram, *2.3. tabula* - pirmais skaitlis ir nodaļas numurs, bet otrais - tabulas kārtas numurs šajā nodaļā. Tabulas virsrakstu izvieto virs tabulas ar 11 punktu burtiem treknrakstā (*bold*). Aiz tabulas virsraksta punktu neliek. Virsrakstam jābūt precīzi formulētam. Noteikti ir jānorāda tabulā ietvertās informācijas avots (sk. 4. *pielikumu*). Tekstā, atsaucoties uz tabulu, jānorāda tās numurs.

Tabulas saturu sadala ailēs, kurām dod nosaukumu. Tabulas un aiļu nosaukumiem jāatbild uz jautājumiem: kas? kur ?, kad ?, kādās mērvienībās ? Aiļu nosaukumiem jāsākas ar lielo burtu, apakšnosaukumiem – ja tie sastāda vienu teikumu ar ailes nosaukumu – ar mazo burtu; ja tie ir patstāvīgi, apakšnosaukumu sāk ar lielo burtu. Pārnesot tabulu nākamā lappusē, kā arī ērtākai datu analīzei, ailes jānumurē ar arābu cipariem.

Tabulas darbā jāievieto tūlīt pēc norādes tekstā. Turklāt, jācenšas tās izveidot tā, lai būtu labi pārskatāmas un lasāmas teksta lasīšanas virzienā vai arī, pagriežot par 90° pulksteņa rādītāju kustības virzienā.

Darbā izmantojamām mērvienībām un to apzīmējumiem jāatbilst standartam. Ja visi tabulas dati izteikti vienā mēra vienībā, tad to var parādīt iekavās zem tabulas virsraksta. Ja, turpretī, tabulas dati tiek izteikti dažādās mērvienībās, tad tās parāda atsevišķā ailē, vai arī pēc aiļu nosaukumiem, atdalot ar komatu. Ieteicams izmantot tabulas, kas ievietotas vienā lapā. (Lielas tabulas ieteicams ievietot pielikumos.) Kā izņēmumu var izmantot tabulas, kas izvietojas ne vairāk kā divās lapās. Pārnēsot tabulu nākošajā lapā, vispirms jāraksta “tabulas turpinājums”, norādot tās numuru, pēc tam atkārtoti tabulas aiļu numerāciju.

Piemērs

2.3. tab. turpinājums

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

Tabulā ieteicams izvairīties no pilnībā uzrakstītiem lieliem skaitļiem. Lietderīgi lietot palielinātās mērvienības (piemēram, 1.000.000 gab. vietā 1.000 tūkst. gab. vai 1 milj. gab.).

Skaitļu precizitātei ar daļām aiz komata jāatbilst attēlojamai parādībai. Skaitļi, kas izteikti procentos, jāaprēķina un jāievieto ar vienu zīmi aiz komata.

3.8. Darbā norādītās formulas numurē kursa darba nodaļu ietvaros ar arābu cipariem. Formulas numuru raksta lapas labajā pusē attiecīgās formulas zemākās rindas līmenī un iekļauj iekavās. Pēc formulas liekams komats.

Piemērs

Nepieciešamās iestrādes normatīvais lielums ir atkarīgs no diennakts vajadzības un ražošanas cikla ilguma. To aprēķina pēc formulas (12,137.lpp).

$$I_{es} = V_{dn} \times T_c, \tag{2.4}$$

Atsaucoties tekstā uz formulu, jānorāda tās numurs iekavās. Piemēram, “Ar formulu (2.4.) aprēķina...”

Formulām, kuras atvasinājis vai sastādījis pats autors, jādod zemsvītras atsauce, norādot, piemēram: “formulu (2.4) sastādījis autors”. Formulām, kas aizgūtas no literatūras un citiem avotiem, dod attiecīgas atsauces uz tiem.

Pēc formulas seko tās eksplikācija, kurā paskaidro simbolus un skaitliskos koeficientus. Eksplikācijai jāseko tūlīt pēc formulas; simbolus un skaitliskos koeficientus tajā norāda tādā secībā, kādā tie doti attiecīgajā formulā. Katra simbola un koeficienta nozīmi paskaidro jaunā rindā. Pirmo rindu sāk ar vārdu “kur”, pēc tā kolu neliek. Eksplikācijā obligāti jānorāda katra simbola mērvienība.

Piemērs

$$Q = n \times q \times p, \quad (2.4)$$

kur Q - potenciālais tirgus pieprasījums A produktam;

n - produkta A pircēju skaits;

q - vidējais pircēja pirkumu skaits gadā;

p - produkta A vienības vidējā cena.

Viena un tā paša parametra mērvienībai visa darba ietvaros jābūt nemainīgai.

- 3.9.** Sastādot izmantotās literatūras un avotu sarakstu, jāievēro bibliogrāfijā pieņemtā avotu norādes secība. Vispirms jānorāda izmantotie LR Saeimas likumi, tad Latvijas Republikas valdība lēmumi un citi oficiālie dokumenti, oficiālie statistikas krājumi, enciklopēdiskā rakstura krājumi, pēc tam pārējo autoru darbi alfabētiskā secībā (pēc autoru uzvārdiem vai grāmatu nosaukumiem). Žurnālu rakstus var iekļaut sarakstā vai nu kopējā alfabēta kārtībā pēc autoru uzvārdiem vai atsevišķā grupā - arī alfabēta kārtībā pēc autoru uzvārdiem.

Ziņās par grāmatām (monogrāfijas, mācību grāmatas, rokasgrāmatas utt.) jānorāda: autora uzvārds un iniciāļi, grāmatas nosaukums, izdošanas vieta, izdevniecība un izdošanas gads, lappušu skaits. Autora uzvārds jānorāda nominatīvā. Ja darbam ir divi autori, tad viņu uzvārdus un iniciāļus raksta grāmatā norāda secībā, atdalot vienu no otra ar komatu. Ja darbam ir vairāk nekā divi autori, pieļaujams norādīt pirmo no viņiem un vārdus - “un citi”. Ja izmantotā grāmata ir rakstu krājums vai vairāku autoru kolektīva darbs, to iekļauj sarakstā pēc tās nosaukuma pirmā burta.

Žurnālu un avīžu rakstus iekļauj sarakstā, norādot autoru, raksta nosaukumu, žurnāla vai avīzes nosaukumu, izdošanas gadu, numuru un lappuses, kurās raksts nodrukāts. *Piezīme.* Neliela apjoma avīzēm (līdz 6 lpp.) numura un lappušu vietā norāda izdošanas datumu. Nedrīkst iekļaut literatūras un avotu sarakstā žurnālu un avīžu komplektu.

Literatūras u.c. avotus, kas uzrakstīti krievu valodā, ieteicams grupēt atsevišķi, jo burtu secība latīņu un krievu alfabētā ir atšķirīga.

Saraksta nobeigumā norāda uzņēmuma (organizācijas) nepublicētos materiālus, norādot konkrēti, kādas veidlapas vai operatīvās uzskaites materiāli izmantoti.

- 3.10.** Kursa darbu iesūj ātršuvējā. Studentam kursa darbu jāparaksta - secinājumu un priekšlikumu pēdējā lapā.

4. KURSA DARBA RECENZĒŠANA, AIZSTĀVĒŠANA, NOVĒRTĒŠANA

- 4.1.** Kursa darbiem recenziju neraksta, bet tā atbilstību izvirzītajām prasībām apstiprina zinātniskais vadītājs ar parakstu uz titullapas.

Ja kursa darba autors nav ievērojis vadītāja norādījumus, bet tie nav būtiski un darbu var rekomendēt aizstāvēšanai, to var norādīt titullapas otrā pusē, lai informētu komisiju.

- 4.2.** Kursa darba aizstāvēšana sākas ar īsu 5-8 min. autora ziņojumu, kurā pamato temata nozīmīgumu, raksturo pētīšanas priekšmetu, mērķi, uzdevumus, īsu darba saturu un pētīšanas instrumentāriju. Galvenā vērība jāvelta autora ieguldījumam problēmas izpētē.

Pēc ziņojuma students atbild uz komisijas locekļu jautājumiem. Tad kursa darba vadītājs ziņo par darba procesu. Norādītajām vadītāja piezīmēm autors var piekrist vai arī argumentēt savu viedokli (argumentiem jāizriet no pētījuma ticamības).

- 4.3.** Kursa darbu novērtē komisija - aizklāti. Vērtējot ņem vērā izvirzītā mērķa sasniegšanas pakāpi, iegūto rezultātu nozīmīgumu, ticamību, informācijas objektivitāti un iegūšanas paņēmienus, darba noformējuma atbilstību prasībām, pētījuma pasniegšanas prasmi u.c.

Ja kursa darbs novērtēts neapmierinoši, to arī ieraksta atzīmju lapā un komisija nozīmē papildu kursa darba aizstāvēšanas termiņu.

Paraugs

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
BIZNESA, VADĪBAS UN EKONOMIKAS FAKULTĀTE
VADĪBZINĀTNES NODAĻA

KURSA DARBS

.....

.....

(temats)

Autors: **Vadības zinību bakalaura studiju programmas**
apakšprogrammas *Mārketing*
3.kursa students(e)
Jānis Bērziņš
JB93010

Darba zinātniskais vadītājs: profesors, Dr.oec. **Kārlis Ozoliņš**

Rīga (gads)

SATURS

Ievads	2
1. Nodaļas nosaukums	4
1.1. Apakšnodaļas nosaukums	4
1.2. Apakšnodaļas nosaukums	7
1.3. Apakšnodaļas nosaukums	10
2. Nodaļas nosaukums	11
2.1. Apakšnodaļas nosaukums	12
2.2. Apakšnodaļas nosaukums	15
3. Nodaļas nosaukums	16
3.1. Apakšnodaļas nosaukums	17
3.2. Apakšnodaļas nosaukums	21
Secinājumi	24
Priekšlikumi	25
Saīsinājumi un apzīmējumi	27
Izmantotā literatūra un avoti	30
Pielikumi	
1. pielikums. Nosaukums	
2. pielikums. Nosaukums	

Literatūras avotu noformēšanas paraugi

IZMANTOTĀ LITERATŪRA UN AVOTI

Likumi un MK noteikumi, statistisko datu avoti

- 1. Izlietotā iepakojuma apsaimniekošana.** *Latvijas Republikas Iepakojuma likums* (tiešsaiste) – (atsauce 10.02.2012.). Pieejams internetā: <http://www.likumi.lv/doc.php?id=57207>
- 2. Latvijas Republikas Komerclikums** (tiešsaiste) – (atsauce 09.02.2012.). Pieejams internetā: <http://www.likumi.lv/doc.php?id=5490>
- 3. Bērni Latvijā.** Latvijas republikas Centrālā statistikas pārvalde 2008. *Statistisko datu krājums*. Rīga: LR CSP, 2008. 64 lpp.
- 4. Iedzīvotāju skaits un dabiskās kustības galvenie rādītāji.** *Centrālās statistikas pārvaldes mājas lapa*. Iedzīvotāji - galvenie rādītāji. (tiešsaiste) – (atsauce 11.02.2012.). Pieejams internetā: <http://www.csb.gov.lv/iedzivotaju-skaits-un-dabiskas-kustibas-galvenie-raditaji>

Grāmatas un raksti zinātniskos izdevumos, raksti periodikā

- 5. Caune J., Dzedons A., Pētersons L.** *Stratēģiskā vadīšana*. R.: Kamene, 2001. 232 lpp.
- 6. Eglītis J.** *Reitingi un indeksi - valsts mārketinga vai attīstības faktors*. Latvijas universitātes Raksti, 743.sēj. *Ekonomika. Vadības zinātne*. Rīga: LU, 2009, 68.-78. lpp.
- 7. Kotlers F.** *Mārketinga no A līdz Z*. Rīga: Jumava, 2007. 204 lpp.
- 8. Ansoff H.I.** *Corporate Strategy*. London: Penguin Books, 1987. 284 p.
- 9. Kemp S.** *Quality Management Demystified*. Blacklick, OH, USA: McGraw-Hill Professional Publishing, 2005. 383 p.
- 10. Malhotra N. K., Peterson M.** *Basic marketing research: a decision-making approach*. New Jersey: Pearson Prentice Hall, 2006. 631 p.
- 11. Дыбская В.В., Зайцев Е.И., Сергеев В.И., Стерлигова Ф.Н.** *Логистика. Интеграция и оптимизация логистических бизнес-процессов в цепях поставок*. М.: Эксмо, 2008. 940 с.
- 12. Маркетинг для государственных и общественных организаций /Филип Котлер/.** Нэнси Ли; [перевел с английского В. Кузин]. Москва: Питер, 2008, 376 с.

Elektroniskie informācijas avoti

- 13. Informatīvs paziņojums par noslēgto līgumu.** *Iepirkumu uzraudzības birojs.* (tiešsaiste) – (atsauce 09.10.2011) Pieejams: <http://www.iub.gov.lv/pvs/show/175760>
- 14. Krauja I.** Jaunais iepakojumā. *Latvijas Iepakojuma Asociācija.* (tiešsaiste) – (atsauce 07.06.2010.). Pieejams internetā: http://www.packaging.lv/index.php?option=com_content&task=view&id=443&Itemid=57&lang=lv (skatīts 11.11.2017.)
- 15. Latvijas Iepakojuma Asociācijas mājas lapa.** (tiešsaiste) – (atsauce 07.06.2010.). Pieejams internetā: http://www.packaging.lv/index.php?option=com_content&task=view&id=439&Itemid=57&lang=lv (skatīts 10.10.2017.)
- 16.** Uzņēmuma "Gaisma" npublicēta informācija.

Bibliography

Boots Group Plc., 2003. *Corporate Social Responsibility*. [Online] Available at: <http://www.Boots-Plc.Com/Information/Info.Asp?Level1id=447&Level 2id=0> [Accessed 23 July 2011].

Czech, B. & Daly, H., 2004. In My Opinion: The Steady State Economy - What it is, Entails, and Connotes. *Wildlife Society Bulletin*, 32(2), pp. 598-605.

Jackson, T., 2011. *Prosperity Without Growth: Economics for a Finite Planet*. London and Washington DC: Earthscan.

Ministry of Economics, 2011. *Economic Development of Latvia*, Riga: Ministry of Economics of the Republic of Latvia.

Werther, W. & Chandler, D., 2011. *Strategic Corporate Social Responsibility: Stakeholders in a Global Environment*. Los Angeles: SAGE.

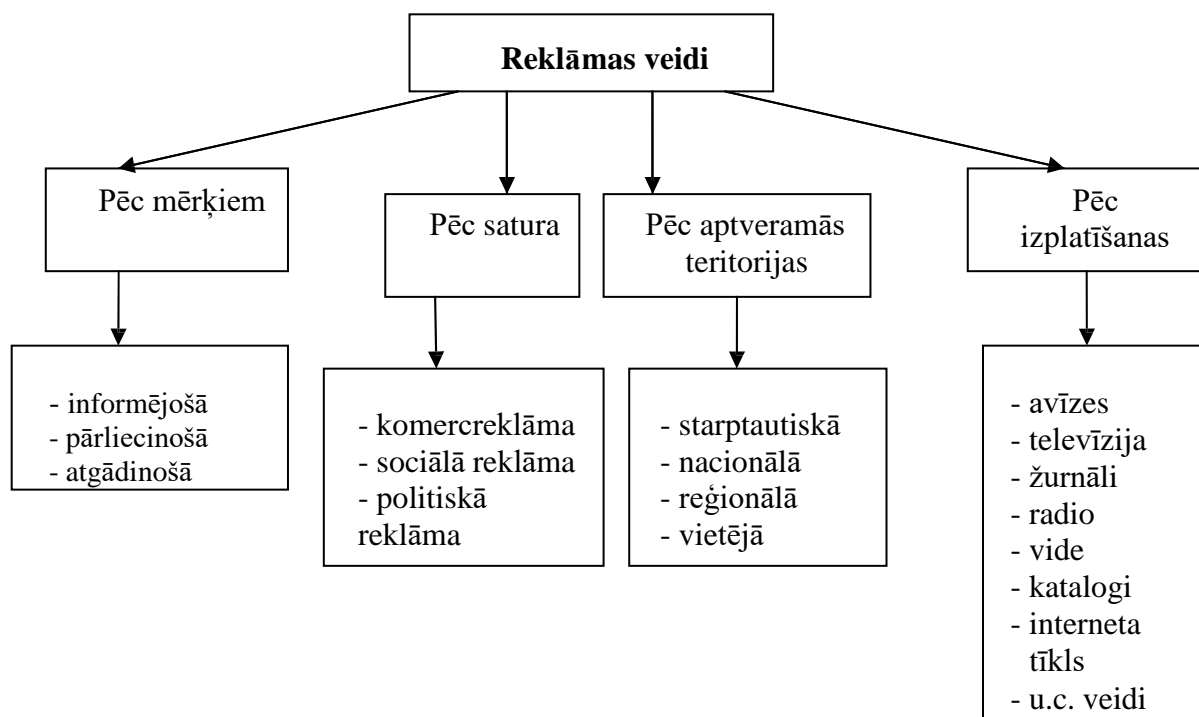
Titles of English sources shall be capitalised. Bibliography shall be arranged in the alphabetical order.

Tabulas un attēla paraugi

3.4. tabula

Pastāvīgo iedzīvotāju skaits un iedzīvotāju dabiskās kustības rādītāji Latvijā (25)

Gads	Pastāvīgie iedzīvotāji (gada sākumā), tūkst.cilv.	Iedzīvotāju dabiskās kustības rādītāji	
		dzimušo skaits	mirušo skaits
2010	2 319.2	2 0334	32024
2011	2 306.4	2 1497	32777
2012	2 294.6	2 2264	33098
2013	2 281.3	2 3273	33042
2014	2 270.9	2 3948	31006
2015	2 261.3	2 1677	29897
2016	2 248.4	1 9219	30040
2017	2 229.6	1 8620	28520
2018	2 207.6	...	...

1.2. att. Reklāmas veidu klasifikācija (10, 27.lpp.)